

JUDIKATURA ÚSTAVNÍHO SOUDU 1993–2003

(Výběr)

Úvod

1. Stručně o Ústavním soudu a jeho prvním desetiletí	I
2. O systému „výběru“ a o práci s ním	IV

ČÁST A: O ŘÍZENÍ PŘED ÚSTAVNÍM SOUDEM

I. Řízení o zrušení zákonů a jiných právních předpisů

1. Kdo je oprávněn podat návrh.	3
2. Předmět a přípustnost návrhu. Zastavení řízení.	6
3. Nález a jeho právní následky.	12
4. Ostatní judikáty týkající se řízení o kontrole norem	16

II. Řízení o ústavních stížnostech

1. Kdo je oprávněn podat ústavní stížnost.	18
Stížnost politické strany [čl. 87 odst. 1 písm. j) Ústavy a § 73 zákona o ÚS].	21
K problematice tzv. komunální ústavní stížnosti [čl. 87 odst. 1 písm. c) Ústavy a § 72 odst. 1 písm. b) zákona o ÚS].	22
2. Předmět a přípustnost ústavní stížnosti	23
K podmínkám přijetí ústavní stížnosti podle § 75 odst. 2 písm. a) a b) zákona o ÚS.	29
K problematice dovolání jako posledního procesního prostředku k ochraně práv	31
3. Lhůta k podání ústavní stížnosti	34
4. Nález a jeho právní následky.	37
5. Ostatní rozhodnutí v souvislosti s řízením o ústavní stížnosti	39

III. Ostatní druhy řízení

1. Řízení o opravném prostředku proti rozhodnutí ve věci ověřené volby poslance nebo senátora.	42
2. Řízení a rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů územní samosprávy	43
3. Řízení ve věcech referenda o přistoupení České republiky k Evropské unii.	46

IV. K obecným ustanovením o řízení před Ústavním soudem

K problematice zastoupení	48
Jednání před Ústavním soudem, dokazování.	50
Náklady řízení	51
Doručování	52
Použití soudních řádů	52

ČÁST B: O ÚSTAVĚ A ZÁKLADNÍCH PRÁVECH A SVOBODÁCH

I. Ústava České republiky

1. K základním ustanovením	53
K pojmu „demokratický právní stát“ (čl. 1 Ústavy)	53
K čl. 2	56
K čl. 9 (K nepřipustnosti změny podstatných náležitostí demokratického právního státu).	57
K problematice státního občanství (čl. 12)	58
2. O moci zákonodárné	60
K čl. 18 odst. 1 (K volebnímu systému a zásadě poměrného zastoupení)	60
K ústavnosti zákonodárského procesu (zejména k čl. 39, 45, 47, 50 a 52 Ústavy)	60

3. O moci výkonné	63
K pravomocím prezidenta republiky (čl. 62, 63 Ústavy).....	63
K postavení vlády a ostatních orgánů výkonné moci (čl. 67, 78 a 79)	64
4. O moci soudní	67
K postavení soudců (čl. 81 a 82 Ústavy).....	67
K vázanosti soudce zákonem (čl. 95 Ústavy)	69
5. O České národní bance	69
6. O územní samosprávě	70
Judikáty obecné povahy.....	70
K oprávnění obcí vydávat obecně závazné vyhlášky (čl. 104 odst. 3 Ústavy) a k jednotlivým typům vyhlášek	72
K problematice místních poplatků.....	78
Ostatní judikáty k problematice samosprávy.....	79
 II. Listina základních práv a svobod	
1. Judikáty obecné povahy.....	81
2. K obecným ustanovením Listiny (čl. 1 – 4).....	83
K principu rovnosti v právech se Ústavní soud vyjádřil i při řešení ústavních stížností	89
3. Základní lidská práva a svobody (čl. 5 – 16).....	99
K odst. 2 čl. 8.....	101
K odst. 3 čl. 8.....	102
K odst. 5 (vazební rozhodnutí) čl. 8	103
K rozhodnutí o vzetí do vazby.....	103
K důvodům vazby	104
K dalšímu trvání vazby	108
K odst. 6 čl. 8.....	111
Judikáty obecné povahy čl. 11.....	118
K odst. 1 čl. 11.....	119
K odst. 2 čl. 11.....	124
K odst. 3 čl. 11.....	124
K odst. 4 čl. 11.....	126
K odst. 5 (daně a poplatky) čl. 11	128
4. Politická práva (čl. 17 – 22).....	142
K volbám do zastupitelstev obcí	152
5. Hospodářská, sociální a kulturní práva (čl. 26 – 35).....	157
Ke kvotačnímu systému.....	161
6. Právo na soudní a jinou právní ochranu (čl. 36 – 40)	173
Judikáty obecné povahy.....	173
K problematice dokazování.....	179
K poučovací povinnosti soudu.....	182
K požadavkům na odůvodnění soudního rozhodnutí	184
Ostatní rozhodnutí k čl. 36 odst. 1 Listiny	185
Ke správnímu soudnictví.....	186
K právu na náhradu škody (čl. 36 odst. 3, 4).....	195
K odst. 1 čl. 37.....	199
K právu na právní pomoc	201
K rovnosti účastníků řízení	201
K právu tlumočnicka	204
K právu na zákonného soudce.....	205
K čl. 38 odst. 2.....	207
K právu na projednání věci v přiměřené době.....	211
K odst. 1 čl. 40.....	219
K zásadě presumpce neviny a k zásadě in dubio pro reo	220
K právu na obhajobu (k odst. 3, 4)	221

K zásadě ne bis in idem (k odst. 5)	226
K odst. 6 čl. 40.	228

ČÁST C: O ZMÍRNĚNÍ KŘIVD Z DOBY NESVOBODY

1. Restituce	231
Judikáty obecné povahy	231
Ke vztahu mezi restitučními předpisy	234
Ke střetu privatizace a restituce	235
K trvalému pobytu na území České a Slovenské Federativní Republiky (České republiky) a státnímu občanství jako podmínce pro uplatnění nároku na restituci	236
K dekretům prezidenta republiky a znárodnovacím předpisům	241
K interpretaci pojmů „tíseň“ a „nápadně nevýhodné podmínky“	244
K pojmu „oprávněné osoby“	245
K pojmu „povinné osoby“	248
K poválečným restitucím	249
K některým dalším zákonům restitučního charakteru	251
K zákonu č. 403/10090 Sb. o zmírnění následků některých majetkových křivd.	251
K zákonu č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další vztahy týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací	252
K restituci majetku Červeného kříže	252
K transformačnímu zákonu č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech	253
K zákonu č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí	254
2. Rehabilitace	255
K zákonu č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci	255
3. Odškodnění obětí nacistické perzekuce	258
Přehled použitých zkratek	260
Věcný rejstřík	261